

Zjazd działaczy samorządowych Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem w Toruniu.

Przemówienie ks. prałata Madeja, posła na Sejm — Akademja poselska — Uchwalenie depech holdowniczych.

Pokrótko donosiliśmy już o zjeździe działaczy samorządowych Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem w Toruniu.

Zjazd, który zgromadził bardzo wielką ilość działaczy samorządowych tak z gmin wiejskich jakoteż wiejskich, rozpoczął się uroczystą Mszą św. w kościele św. Jana.

Po Mszy św. odbyło się posiedzenie zjazdu pod przewodnictwem senatora Boguszewskiego. Następnie przemówił ks. prałat Madej, poseł na Sejm. Przemówienie ks. prałata podajemy poniżej (w streszczeniu).

**Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!
Wielce Szanowne Panie, Szanowni Panowie!**

W dzień dzisiejszego zjazdu przypadł mi w udziale zaszczyt spotkania się poraz pierwszy na forum publicznym ze społeczeństwem pomorskim, społeczeństwem, zamieszkałym

tę ziemię na którą patrzy cała Polska z dumą i radością. Bo też Pomorze to jeden z najcenniejszych klejnotów w koronie skarbcza Najjaśniejszej Rzplitej przez swój brzeg burzyny,

przez swój przystęp do morza Pomorze jest jednym z najważniejszych warunków dla Polski by się stała wielkim i potężnym państwem. Niepodobna pomyśleć w dzisiejszych czasach o państwie, któremu przysługiwało miano potęgi bez przyępu do morza.

Ale odpowiednikiem tego klejnotu, jakim jest Pomorze, jest dusza ludu pomorskiego, dusza, zahartowana w walce wiekowej o ideały religijny i narodowy.

Nad Pomorzem przeszły największe burze, wichry i huragany.

Dusza ludu pomorskiego stała się fortecą niezwykłą, bo oparta o czynnik religijny kościoła katolickiego. Skończyły się burze nad Pomorzem które wolne wróciło do Ojczyzny i przyszedł okres pracy.

Te głębokie pokłady cnoty obywatelskiej, jakie dusza ludu pomorskiego posiada w sobie nie zostały w odpowiedniej chwili wyzyskane dla dobra państwa i koniecznej odbudowy.

Dopiero panowie, wy działacze samorządowi, wyszli do tej pracy pod hasłem wodza Narodu, Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Jesteście pierwszymi pionierami tego ruchu w społeczeństwie polskim. My obecni tu posłowie B. B. W. R. z senatorem Boguszewskim wyrażamy dziś w tym momencie głęboki szacunek dla całego Pomorza.

Następnie poseł ks. prałat Madej wygłosił referat o potrzebie organizacji B.B.W.R. na terenie województwa pomorskiego. Ks. Madej zaznaczył na wstępie, że trzeba koniecznie doprowadzić do harmonii między państwem a kościołem oraz zespolić wszystkich przy boku Budowniczego Państwa.

Nasz rząd i parlament jest taki, jakim go zrodziła Konstytucja marcowa. Konstytucję marcową przeprowadził Sejm pierwszy, zwołany przez Marszałka Piłsudskiego, który zajęty był tworzeniem armii i walczył o całość Rzplitej, która dopiero co powstała, a Sejm suwerenny wycisnął swą markę samowoli na tej Konstytucji w ten sposób, że stosu-

nek władzy wykonawczej w państwie, tj. Prezydenta i rządu do ustawodawczej został wykazany i ustalony pod kątem omnipotencjonizmu parlamentu nad rządem i nad głową państwa. Rezultatem było to, że rządy zmieniały się co kilka tygodni, czy miesięcy i wykonywały to, co im przywódcy partji dyktowali i choćby się znalazł minister dobrej woli, to nie mógł on prowadzić interesów pod kątem widzenia państwa, tylko pod kątem widzenia interesów partyjnych, bo wiedział, że gdyby inaczej postąpił, to za kilka tygodni nie będzie w tym resorcie. Trzeba być silnego charakteru, aby w tych warunkach móc wykonywać obowiązki ministra zgodnie z interesami państwa. I te rządy partyjne, działające pod hasłem demagogicznym, że wtedy będzie społeczeństwu dobrze, gdy dana partja będzie u steru — doprowadziły do zupełnej ruiny gospodarczej państwa. Dobrze się działo w tych rządach partyjnych lecz samym tylko przywódcą partji i gdyby nie czyn Marszałka Piłsudskiego, który niegodnych handlarzy politycznych odpędził od rządów, który przeciał ten wrzód niebezpieczny na organizmie społeczeństwa polskiego, który przeciał te więzy, hamujące wolę całego narodu, to ten krach gospodarczy, który się zaznaczył w maju, równałby się zamarcu całego życia gospodarczego w Polsce i z braku chleba, z niedzi zaczęłyby się taniec rewolucji, z któregoby skorzystali Niemcy i my nie byłibyśmy wolnym narodem.

Sejm dzisiejszy nie zdaje sobie sprawy z tego, czem jest czyn majowy, od jakich katastrof i od jakich nieszczęść uchronił naród.

Każdy z nas, jeżeli jest obywatelem, ma prawo, ażeby z dorobku swej pracy mógł krzysać, by nie był krzywdzony i ma prawo brać udział w rządach swego państwa i to hasło, którego nie rzucił żaden polityk w Polsce przez lat 8, to hasło współpracy wszystkich klubów i wszystkich stanów rzucił MARSZAŁEK PIŁSUDSKI.

Marszałek Piłsudski przyjął na siebie odpowiedzialność wobec całego społeczeństwa, że zbuduje taki rząd, który odpowie swemu zadaniu. Trzeba było ustalić walutę i zrównoważyć budżet zadaniem nad wyraz ciężkie, bo gdy się waluta chwieje i gdy się budżet chwieje, nikt nie może oszczędzać. Pamiętajmy te czasy, gdy waluta spadła, jak urzędnik nie kupił sobie na pierwszego żywności na cały miesiąc, to potem za te pieniądze mógł kupić tylko kilka papierosów.

Ażeby dokonać zrównoważenia budżetu i waluty bez sięgania ręką do kieszeni obywateli, potrzeba być geniuszem.

Za poprzednich rządów powszechnem było zdanie, w Prusach i we Francji, że Polska jest państwem sezonowym. Trzeba więc było tę złą opinię naprawić i przekonać zagranicę, że Polska ma wszystkie warunki Polski trwałej.

Wszystkie te zadania organizacji; ustalenie waluty, zrównoważenie budżetu, naprawę opinii zagranicą, zaufanie u zagranicy, uzyskanie kredytów — to wszystko dokonał Marszałek Piłsudski w przeciągu kilku lat.

Omawiając następnie sprawę inwestycji i kredytów zagranicznych, poseł ks. prałat Madej podkreślił:

wstałam i chodziłam po pokoju bez niczyjej pomocy. Rano poszłam pierwszy raz po siedmiu latach do kościoła bez żadnej pomocy, by podziękować Bogu za odebrane łaski”.

Pięte uzdrowienie.

Dnia 5 listopada Teresa znowu zachorowała ciężko, przechodząc ostre bolesti do tego stopnia, że przez trzy dni nawet oczu otworzyć nie była zdolna. Wieczorem 13 listopada przywołany lekarz Dr. Seidl po gruntownem badaniu orzekł, że jest silnie zapalenie ślepej kiszki, i chora musi być natychmiast odstawiona do szpitala i operowana, gdyż za operację, odłożoną do następnego dnia nie może brać najmniejszej odpowiedzialności.

(Dr. Seidl uchodzi w chorobach ślepej kiszki jako powaga naukowa). Ojciec spieszy za furmanką, matka przestraszona przygotowuje wszystko do odjazdu. Teresa przywołuje do siebie obecnego Ks. proboszcza, i pyta, czy nie mogłaby prosić św. Teresy, by obeszło się bez operacji, — o ileby to się nie sprzeciwiało woli Bożej, — nie ze względu na nią, lecz ze względu na rozpaczającą matkę. Gdy otrzymała odpowiedź twierdzącą, kazała sobie chora położyć relikwie św. Teresy na chore miejsce. Podczas gdy obecni modlili się do św. Teresy, chora wiała się z bólu jak robak. Nagle chora podniosła się, otworzyła oczy, twarz jej jakby przemieniona; wyciągnęła ręce przed siebie, jakby chciała kogoś chwycić i wypowiedziała kilka razy „tak”, i usiadła. Poczem nacisnęła kilka razy na chore miejsce i powiedziała: „Tak, i powiedziała mi, żebym zaraz poszła do kościoła i podziękowała Bogu. Ukazała mi się ręka, którą chciałam uchwycić, ale nie mogłam. Była to ręka podobna do tej, którą widzimy u św. Teresy na obrazach.

Trzeba dążyć do uzyskania kredytów, trzeba podnieść warsztaty pracy, a nie pożyczek na lichwiarskiem oprocentowaniu.

Ażeby dać tym masom pracującym w przemyśle zajęcie, potrzeba nam wielu miliardowego kredytu i zagranica, która zna naszego robotnika i chłopca polskiego — czeka na jedno: czeka na stabilizację stosunków politycznych w kraju. Jeśli Konstytucja nasza będzie tak załatwiona, jak ją pojmuje Wódz nasz, Marszałek Piłsudski, to ja utrzymuję z całą stanowczością, że zaznaczy się u nas zwrot, bo zagranica nabierze zaufania, że w naszym kraju są stosunki ustabilizowane i otworzy nam swe kredyty.

Przechodząc następnie do wykazania stosunku p. Marszałka Piłsudskiego do Kościoła Katolickiego, prelegent przytoczył kilka faktów, stwierdzających, że Marszałek Piłsudski jest wiernym wyznawcą zasad katolickich.

Przechodząc koło kasarni wojskowej w r. 1919 — mówił ks. prałat Madej — usłyszałem śpiew nabożny, który jak się od żołnierzy dowiedziałem zaprowadził Marszałek Piłsudski, w chwili, gdy Jego oddziały wkroczyły do Wilna, oddał pokłon Najświętszej Panience, jakoby był jednym z maluczkich tego świata.

Wkońcu mówca zaznacza, że bez klubu BBWR. sprawa katolicka w Konstytucji nie może być załatwiona.

Przemówienie swe zakończył ks. prałat Madej okrzykiem na cześć p. Prezydenta Rzplitej i wodza Narodu, Marszałka Józefa Piłsudskiego.

AKADEMJA.

Wieczorem w sali „Dwór Artusa” odbyła się uroczysta akademja poselska.

Po ukonstytuowaniu się prezydium zjazdu, w którego skład weszli pp. Rzęda, Nalazek, Zagański, Matuszek i p. dr. Sobierajczyk oraz jako sekretarze p. Sarnowski i Hądziak, przystąpiono do trzeciego punktu porządku dziennego, tj. do przemówień powitalnych. Pierwszy zabrał głos nacelnik wydziału wojewódzkiego p. Zakrzewski, który imieniem nieobecnego p. wojewody życzył zjazdowi pomyślnych obrad. Z kolei krótkie przemówienie powitalne wygłosił imieniem Związku elektryfikacji p. dr. Bogocz, który życzył zjazdowi jaknajlepszych i owocnych obrad, jako trzeci przemawiał imieniem Pomorskie Związku Ziemian i Związku Zrzeszeń gospodarczych p. hr. Dąbski i ostatni w imieniu sekretariatu głównego BBWR. starosta Siedlecki.

Po przemówieniach powitalnych zabrał głos poseł Jan Piłsudski, który na wstępie omówił obecną konstytucję, zaznaczając, iż Konstytucja ta, uchwalona w marcu 1921 r. oparta została na zasadach konstytucji francuskiej, tj. parlamentarnej. Konstytucja polega na tem, że władza w każdym państwie należy do narodu. Naród jednakże nie jest w stanie bezpośrednio codziennie wykonywać władzy i dlatego powołuje do tej władzy pewne czynniki. Porównując następnie konstytucję naszą z konstytucją innych państw mówca przytoczył szereg faktów, ilustrujących niedomaganie systemu konstytucyjnego w Europie, wycisnął przesilenia gabinetowe w poszczególnych państwach, przyczem zaznaczył, iż obecna Konstytucja winna ulec zmianie w kie-

Ks. Władysław Wielewski

Wiadomości z Konnersreuth.

(Ciąg dalszy.)

Rozpromieniona.

Nagle podniosła się chora i usiadła, czego od sześć i pół roku uczynić nie mogła. Po chwili znikła jej jasność ta z przed oczu. Teresa czuła się uzdrowioną, wstała z łóżka i mogła swobodnie chodzić, posługując się jedynie z powodu wycieńczenia łaską, by nie upaść. Wrzody, które pokrywały jej plecy, były w jednej chwili zagojone. Sześć i pół roku leżała Teresa na łożu bolesti nie mogąc się wcale poruszać. Wysiłki pięciu lekarzy, pielęgniujących ją kolejno, były bezowocne, a oto teraz nagle Teresa jest zdrowa. Czy można to wytłumaczyć na drodze naturalnej?

Czwarte uzdrowienie.

Mówi o niem Teresa sama co następuje:

„Było to 30 września 1925 r. około północy. Leżałam w łóżku i odmawiałam litanję na cześć św. Teresy. Nagle powstaje przedziwna jasność przedemną, tak jak przy poprzednim uleczeniu. Nie widziałam nikogo. Naraz odzywa się głos ten sam jak poprzednio: „Możesz teraz chodzić bez obcej pomocy. Zamiast tego przyjdzie jednakże cięższe cierpienie. Zachęcaj ludzi do większej ufności w Bogu”. Na to odpowiedziałam jej, że nie jestem pewna czy wogóle jestem na właściwej drodze, gdyż wielu twierdzi, że cała sprawa moja jest zwyczajnem oszustwem. Na to otrzymała odpowiedź: „Słuchaj we wszystkim swego spowiednika, i zaufaj mu zupełnie”.

Głos umilkł i jasność znikła. Przetarłam oczy,

Odezwał się do mnie głos już poprzednio mi znany: Twoje zupełne poddanie się i gotowość do cierpienia cieszy nas. Ażeby świat poznał, że istnieje jeszcze wyższą siłą, nie potrzebujesz teraz być operowana. Masz wstać i iść do kościoła, ale zaraz, i podziękować Bogu. Jeszcze dużo cierpieć będziesz, ale nie potrzebujesz się niczego obawiać. Tylko w ten sposób możesz przy zbawieniu dusz współdziałać”.

Wszelka bolesć i gorączka ustąpiły. Teresa wstaje natychmiast i w otoczeniu około 10-ciu osób udaje się do kościoła o godzinie 7-mej wieczorem w dniu 13 listopada 1925 r.

Cała wieś została tem nowem uzdrowieniem poruszona, i dopiero późną nocą wszystko się uspokoiło. Tym razem stwierdzenie choroby przez lekarza specjalistę jest oczywiste. Tylko natychmiastowa operacja mogła być jeszcze skuteczna. Tym czasem zupełne uzdrowienie w jednej chwili stało się faktem niezaprzeczalnym.

Na tle wypadków w Konnersreuth odbył się dnia 24 stycznia b. r. w Monachjum proces sądowy. W procesie tym stał jako świadek Dr. Seidl, (badający Teresę) i w sprawie powyższej złożył zeznanie, iż ślepa kiszka była w takim stanie zapalenia, że lada chwila mogła pęknąć. Oświadczył on Teresie wówczas, że gdy ślepa kiszka pęknie, jest ona zgubiona. Teresa okazała gotowość poddania się operacji. Gdy mu doniesiono, że operacja już niepotrzebna, zdziwił się niezmiernie.

Wiadomość ta oszołomiła go zupełnie. „Moja diagnoza na zapalenie ślepej kiszki była bezwzględnie trafna”. — Tak zakończył Dr. Seidl swoje zeznanie.

runku ustabilizowania rządu, rozszerzenia władzy Prezydenta i zmiany szeregu przepisów, zmierzających do wzmocnienia powagi Sejmu. Przemówienie pisał Jan Pilsudski-go przyjęte zostało oklaskami.

Depesze hołdownicze, wysłane przez Zjazd działaczy samorządowych BBWR. w Toruniu dnia 2 marca 1930 r.

Do P. Prezydenta Rzplitej,

IGNACEGO MOŚCICKIEGO

WARSZAWA.

Zjazd działaczy samorządu miejskiego i powiatowego całego Pomorza, zorganizowany przez radę wojewódzką BBWR. zasyła Ci, Panie Prezydencie, wyrazy hołdu i ślubowanie niezmiennego wierności dla ideałów Twoich ugruntowania pracą i oszczędnością wielko mocarstwowej potęgi państwa.

Marszałek Polski

JÓZEF PIŁSUDSKI,

WARSZAWA — Belweder.

Budownicemu Państwa Polskiego, Twórcy podstaw samorządu polskiego zjazd działaczy samorządu BBWR. na Pomorzu zasyła wyrazy hołdu, czci i serdecznej wiary w to, że jedyną drogą rozwoju mocarstwowej potęgi państwa polskiego, wzrostu Jej znaczenia i dobrobytu ludności jest ta droga, po której Ty, Panie Marszałku państwo prowadzisz.

Do Pana

PULKOWNIKA SŁAWKA

Prezesa Klubu BBWR.

WARSZAWA.

Zjazd działaczy BBWR, samorządu miejskiego i powiatowego z całego Pomorza zasyła Ci, Panie Prezesie, jako rzecznikowi i realizatorowi myśli państwowej wielkiego Budowniczego Państwa Marszałka Piłsudskiego, wyrazy podziękowania za niezłomne stanowisko w obronie ideałów przez klub reprezentowanych, zapewniając bezwzględne poparcie zamierzeń w kierunku zmiany Konstytucji, ugruntowania wielkomocarstwowej potęgi państwa polskiego. Zjazd przesyła Ci, Panie Prezesie, zapewnienie, że my, reprezentujący szerokie masy społeczeństwa jako ich wybrańcy do ciał samorządowych, stać będziemy jak jeden mąż przy realizacji zamierzeń swoich.

WIADOMOŚCI Z GOLUBIA

ECHA BALU.

W harmonijnej atmosferze balowej bawiono się w sobotę na balu reprezentacyjnym Bractwa Strzeleckiego w Golubiu. Przy dźwiękach doborowej orkiestry tańczono ochoczo do białego ranka. Szczególnie piękne były tańce „przy księżycu”, które swym półmrokiem działały na umysły i fantazję gości. Królową balu została p. M. Daranowska. (s)

WIADOMOŚCI Z KOWALEWA

PIĘKNA ZABAWA „RODZINY POLICYJNEJ“

Ubiegłej niedzieli w sali p. Zielkowej w Kowalewie, odbyła się Zabawa taneczna Towarzystwa „Rodzina Policyjna”. Komitet zabawowy rzeczywiście dołożył wielkich starań by zabawa wypadła jaknajokazalej.

Sala pięknie udekorowana drzewkami świerkowymi i girlandami a scena wyglądała wprost bajkowo. Orkiestra, wśród drzew świerkowych wyglądała jakoby w lecie.

Publiczności na zabawę przybyło bardzo wiele, a nawet publiczność z Wąbrzeźna, pomnąc o pięknej zabawie Rodziny w Wąbrzeźnie, zjechała do Kowalewa specjalnym autobusem.

Wesoło, bawiono się, wesoło! Przepiękne tańce i różne urozmaicenia sprawiły, że goście nadzwyczaj byli z zabawy zachwyceni. O północy pięknego „Poloneza” wyprowadził administrator majątku Pluskowsy p. Karlikowski z panią komendantową Biniasową, prezesa Towarzystwa Rodziny Policyjnej z Wąbrzeźna. Nadzwyczaj malowniczo wyglądał „Walc księżycowy” odtańczony przy blasku księżycy.

Królem orderów został p. Chmura z Wąbrzeźna a rycearzami pp. Bulow i Growski z Kowalewa, zaś królową kokardową została pani Wojnowska z Kowalewa, której wręczono jako nagrodę srebrną bomboniere.

W czasie przerwy urządzono aukcję amerykańską, na po darowane przez obywatelstwo rzemioty.

Orkiestra wojskowa z Grudziądza grała pilnie, z czego publiczność korzystała bardzo chętnie, ze względu na zbliżający się Wielki Post. Pomimo szczerze zapelnionej sali, nikt spokoju nie zakłócił, dlatego bawiono się do świtu w miłej harmonji.

Zabawa Rodziny Policyjnej pozostanie w pamięci obywatelstwa kowalewskiego przez długi czas. (bk).

WIADOMOŚCI POTOCZNE.

Wąbrzeźno, dnia, 5 marca 1930 r.

— Osobiste. Pan Zajczkowski, zastępca staro ty powiatu wąbrzeskiego, po kilkutygodniowym urlopie zdrowotnym w Zakopanem powrócił, i biał urządowanie.

Dekretem Pomorskiej Izby Skarbowej przeniesiony został na czas przejściowy do Chełmży, sekwestратор urzędu Skarbowego p. Franciszek Czerwiński z Wąbrzeźna. P. Czerwińskiemu życzymy na nowym stanowisku „Szczęść Boże”.

— Pamiętaj żeś prochem i w proch się obrócisz!.. Wczoraj zakończyły się tak zwane „zapusty” ongiś zwane „miejsopusty”. Wedle tradycją uświęconego zwyczaju za ude-

KINO — SŁOŃCE

Dzisiaj potężny film

Kapitan Lash

rzeniem godziny 12-tej ucichnął gwar, ucichnął gwar muzyki i śpiewów, zakończyły się tańce, bo już rozpoczął się Wielki Post....

Nadszedł Popielec...

Nazwa „Popielec” wprowadzona została od tego, że w 1 dniu Wielkiego Postu posypuje się głowy popiołem, co ma oznaczać, że człowiek „powstał z prochu i w proch się obróci”.

Obrzęd ten powstał ze zwyczaju czynienia pokuty w piątek podług Starego Zakonu, jak to Pismo św., nam podaje o Niniwianach, Dawidzie, Esterze i Judyście, jest to także pamiątka pierwotnych kar kościelnych, sto owanych względem ludzi, skazanych na publiczną pokutę. Takim zdej mowano odzienie, wkładano włosienicę i posypywano głowy popiołem.

Wszystkie w dniu popielcowym obrzędy, modły i śpiewy kościelne, tudzież uroczysta procesja, na której śpiewa się Litanję, do przebłagania Boga są zwrócone — wszystko nam woła: „Pokutujcie!”..

— Ostatki. W poniedziałek wieczorem w sali hotelu „Dwór Wąbrzeski” odbyła się zabawa Tow. gimn. „Sokół” urządzona na tak zwane „ostatki”. Publiczność, licznie przybyła na zabawę i bawiła się nadzwyczajnie. Dobra orkiestra wojskowa z Grudziądza, grała nadzwyczaj pilnie, dlatego tańczono nadzwyczaj ochoczo. Około północy, członek honorowy „Sokoła” i współzałożyciel tegoż p. dziedzic Mieczkowski z Niedźwiedzia, wyprowadził z p. Żuralską „Poloneza”. Wśród pięknych narodowych tańców, bawiono się ochoczo do świtu.

— Pamiętaj! Dziś jeszcze możesz zamówić na pocztę i w agencjach jak i administracji naszej „Głos Wąbrzeski” na miesiąc marzec!

— LOTERJA! LOTERJA! PIENIĄDZE! Najlepszym upominkiem dla drogiej osoby — jest los Polskiej Loterii Państwowej, której co drugi los wygrywa, przynosząc w dom szczęście i radość! Setki tysięcy osób wygrywa rocznie na Loterii Państwowej, dlatego i Ty powinienes poprobować szczęścia i kupić los! Pora do tego odpowiednia, albowiem już dziś rozpoczyna się ciągnięcie 5 klasy Polskiej Loterii Państwowej. Nie zwlekaj — kup los — zdobędziesz fortunę!

Kolektura „GŁOSU WĄBRZESKIEGO“.

Wąbrzeźno, ul. Mickiewicza 1.

— Przeproszenie wojskowe i wychowanie fizyczne. Zorganizowany staraniem władz wojskowych w 14 p. p. w Włocławku kurs p. w. i w. f. dla instruktorów poszczególnych organizacji p. w. ukończył z tut. powiatu p. Grabowski Teofil z Ludowic.

Kurs trwał 5 tygodni, program kursu obejmował: wyszkolenie wojskowe w zakresie pojedynczego szeregowca i zespołu, metody nauczania i mustrowania, sposoby przeprowadzania ćwiczeń p. w. i w. f. wśród członków p. w. i ogólne wiadomości sportowe.

Z dniem 23 lutego władze wojskowe w Toruniu otworzyły 4 tygodniowy kurs ćwiczeń wstępnych wych. fiz. dla kandydatów na przodowników wychowania fizycznego.

Uczestnicy kursu są skoszarowani, otrzymują bezpłatne wyżywienie i zakwaterowanie, korzystają z pomocy lekarskiej i korzystają z nowoczesnych urządzeń sportowych.

W czasie kursu zapoznają się z ogólnymi zasadami gier sportowych, pokazami wzorowych lekcji gimnastyki i ćwiczeń cielesnych.

Po ukończeniu takiego kursu mogą w swoich organizacjach odbywać i przeprowadzać ćwiczenia z zakresu wychowania fizycznego.

Na kurs ten delegował Pow. K-nt P. W. i W. F. por. Kuliszewski z naszego powiatu następujących członków p. w.

1. Jabłońskiego Bernarda z Sokoła w Wąbrzeźnie,
2. Zastępowskiego Bernarda z Stow. Mł. Pol. w Wąbrzeźnie,
3. Bejgiera Jana z harcerzy w Wąbrzeźnie,
4. Wojciechowskiego Czesława z St. Mł. Pol. w Królewskiej Nowej Wsi.

— Zebranie Koła Przyjaciół Harcerstwa. W nadchodzącą sobotę wieczorem, o godzinie 7,30 odbędzie się w sali obrad Rady Miejskiej kwartalne zebranie Koła Przyjaciół Harcerstwa. Porządek obrad: 1) Zagajanie 2) Referat komendanta chorągwi pomorskiej, 3) Wprowadzenie w urządowanie komendanta hufca wąbrzeskiego, 4) Sprawozdanie z pracy drużyn, 5) Sprawozdanie z pracy zarządu K. P. H. 6) Wolne głosy i wnioski. O liczny udział członków Koła Przyjaciół Harcerstwa w zebraniu, prosi Zarząd

— Zawody strzeleckie harcerskiego hufca wąbrzeskiego odbędą się w niedzielę, 9 marca w strzelnicy Bractwa Strzeleckiego. Udział w zawodach biorą drużyny hufca wąbrzeskiego i to: drużyny wąbrzeskie i golubska. Strzelanie odbędzie się z broni małokalibrowej — dla juniorów na 25 metrów a dla seniorów 50 metrów.

— Płużnica. (Odnaczenie). Ubiegłej niedzieli w sali p. Dąbrowskiego odbyło się zebranie Towarzystwa Powstańców i Wojaków. P. zebraniu, na wspólnym wieczorku, udekorowani zostali odznaką Frontu Pomorskiego pp: Isbrandt Apolinary z Otrowa; Gzella Feliks z Płużnicy, Staniszewski Marjan z Czapel i Winicki Jan z Bartoszewicz.

Wszystkim udekorowanym tą zaszczytną odznaką zasyłamy nasze serdeczne gratulacje. Redakcja.

— Orzechówko (Kradzież w obery). Onegdaj w nocy niewyśledzeni dotąd złodzieje skradli p. Maguszewskiemu oberżyscie, większą ilość towarów kolonjalnych. Policja z posterunku Ryńsk prowadzi za złodziejami energiczne dochodzenia, które niewątpliwie zakończone zostaną wynikiem dodatnim.

— Węgorzyn, powiat wąbrzeski. (Zebranie Wojaków). Na walnym zebraniu Towarzystwa Powstańców i Wojaków w Węgorzynie odbytem w dniu 9 lutego br. wybrano nowy zarząd, w skład którego wchodzi: Jako prezes druha Kapitan rez. Sturomski Aleksander obywatel ziemski w Wągorzynie, viceprezes druha Kwiatkowski Franciszek nauczyciel z Orzechowa, sekretarz druha Fiałkowski Stanisław z Orzechowa, skarbnik druha Boczek Władysław rolnik z Węgorzyna, komendant druha Krystkowiak Jan, rolnik z Węgorzyna, vicekomendant druha Koźlikowski nauczyciel z Orzechowa, ref. oświat. druha Piontek Stanisław nauczyciel z Zajczkowa.

UCICHLY...

Gdy już ucichły karnawału wrzaski

I z wstrętem zrzucano obrzydliwe maski,

Niech miłą rozrywką dla każdego Wąbrzeźnianina,

Będą filmy i koncert „Szymańskiego” kina.

P. WOJEWODA LAMOT WRÓCIŁ Z URLOPU.

P. wojewoda pomorski Lamot powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął z dniem wczorajszym urządowanie.

Wojewoda przyjmuje tak jak dotychczas we wtorki i piątki od godz. 12 do 13, w inne dni za poprzednim zgłoszeniem w Sekretarjacie.

Rzadki jubileusz

Otrzymałmy następujące pismo:

Szanowna Redakcjo!!!

Jest tu w Wąbrzeźnie dużo ludzi zasłużonych o których się mówi bardzo głośno ponieważ oni się przyczynili do czegoś lub coś zdziałałi. Lecz nigdy się nie wspomni o człowieku takim, który od rana do wieczora pracuje w cichości bez szemrania i nigdy nie będzie się żalił do kogoś że mu źle się powodzi na świecie. Do takich ludzi należy tu w Wąbrzeźnie pracowity i uczciwy człowiek Michał Zieliński znany przez każdego. Pracuje on bez przerwy w jednej firmie 25 lat i należy on też do Towarzystwa Ludowego od założenia tegoż, zdaje się też upłynęło 25 lat.

W ciągu tych 25 latach jak pamiętam i wiem z pewnych źródeł nie zaszło nigdy coś takiego pomiędzy nim a panem Balcerskim coby mogło świadczyć, że należy on do ludzi nie uczciwych. Dzień 25-ciolecia przypada w piątek 7 marca, dlatego też udaję się do Szanownej Redakcji z prośbą o umieszczenie jakiegoś artykułu i powinszować mu w imieniu całego Towarzystwa Ludowego i wszystkich członków doczekania 50-cio lecia swej pracy u tegoż chlebodawcy. Ja z swej strony jako członek tow. Ludowego pospieszę sam mu złożyć życzenia. O takich pracowitych robotnikach trzeba choć cośkolwiek wspomnieć, ponieważ i on jest szczerym Polakiem-katolikiem. Nie powinno się nigdy zapominać i o człowieku skromnym, robotniku, ponieważ i on jest godny by coś o nim napisać w gazecie. Bardzo przepraszam Sz. Redakcję za marny układ niniejszego artykułu, lecz jako prosty człowiek ułożyłem i napisałem jak mogłem i jeszcze raz przepraszam.

Od Redakcji: Panu Zielińskiemu życzymy dalszej owocnej pracy dla dobra kościoła i Państwa.

RUCH TOWARZYSTW.

— Uwaga Rzemieślnicy Samodzielni zrzeszeni i niezrzeszeni! Zebranie wszystkich Rzemieślników tak stowarzyszonych jak i nie stowarzyszonych, dalej członków wszystkich Cechów Rzemieślniczych odbędzie się w przyszłą środę tj. 12 marca w salce p. Szymańskiego (Hotel pod Białym Orłem) o godzinie 8-mej wieczorem. Na zebranie przybędzie prezes Izby Rzemieślniczej p. Jakubowski oraz Syndyk Biszof, którzy omawiać będą najżywniejsze interesy rzemiosła. Z tego względu przybycie wszystkich rzemieślników konieczne. Zarząd Rzemieślników Samodzielnych.

— Uwaga szoferzy! W niedzielę 9 bm. o godzinie 6-tej wieczorem w lokalu p. Bielickiego odbędzie się zebranie szoferów. Z powodu ważnych spraw, przybycie wszystkich członków konieczne. Mąż zaufania.

— Zebranie Walne Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych odbędzie się w niedzielę, 9 marca, o godzinie 11-tej w lokalu pod Białym Orłem.

Zarząd Powiatowy.

— Stow. Pań Mił. św. Wincetego a Paulo w Wąbrzeźnie. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek 6-go b. m. o godz. 4-tej na sali magistrackiej.

Wszystkie członkinie uprzejmie zaprasza Zarząd.

— Walne Zebranie Związku Właścicieli Nieruchomości na miasto i powiat Wąbrzeźno, odbędzie się dnia 9 marca 1930 roku w lokalu nowej Strzelnicy o godz. 2- popołudniu. Sprawy ważne, przybycie konieczne.

Za Zarząd:

(—) Cwikliński, sekretarz Gaszyński, prezes.

— Zebranie Towarzystwa Ludowego odbędzie się w niedzielę po niesporach, w sali wikaryjnej. Zarząd.

Druk i nakład: „Głos Wąbrzeski”. B. Szczuka — Wąbrzeźno. Redaktor odpowiedzialny: Alfons Szczuka — Wąbrzeźno. Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności.

PRZETARG PRZYMUSOWY

Dnia 6. 3. 30. o godz. 10 przed poł. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. **Wawrzynca Jarannowskiego w Niem. Łopatkach 1 maciorę, 2 jałówki i 1 krowę**
Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 6. 3. 30 r. o godz. 2 po poł. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę **większą ilość naczyń kuchennych jak: fajansowych, porcelanowych i szklanych**

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ul. Hallera 10.

Głowczewski kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 6. 3. 30. o godz. 3 po poł. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę u p. **Andrzeja i Agaty małż. Nawrockich w Michalich**

2 warchlaki i 1 maciorę

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 7. 3. 30. o godz. 10 przed poł. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę

1 zegar

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ul. Hallera 10.

Głowczewski, komornik sąd. Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 7. 3. 30 r. o g. 11,30 przed połud. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę

1 radjoodbiornik kompl.

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ulicy Hallera 10.

Głowczewski, kom. sąd. w Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

Dnia 7. 3. 30. o g. 9,30 przed poł. sprzedawać będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za gotówkę

1 szafę żelazną

Zbiórka reflektantów w moim biurze przy ulicy Hallera 10.

Głowczewski, kom. sąd. Wąbrzeźnie

Przetarg przymusowy

W sobotę, dnia 8 marca br. o godz. 13 sprzedawać będą w **Zieleniu** najwięcej dającemu za gotówkę **fortepian, biurko i bibliotekę**
 Zbiórka licytantów przy oberży p. Sroki

Rogowski, kom. sądowy Kowalewo

UCHWAŁA.

W sprawie wniosku Aleksandra Mickiewicza, kupca z Kowalewa o udzielenie odroczenia wypłat wyznacza się termin rozpoznawczy po myśli rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 6 marca 1928 r. (Dz. Ust. nr. 27, poz. 244) na dzień 20 marca 1930 r. godz. 10-ta w tut. Sądzie, na którym mogą stanąć wierzyciele, celem udzielenia Sądowi wyjaśnień.

Kowalewo, dnia 19 lutego 1930 r.

Sąd Powiatowy.

Przetarg publiczny.

Magistrat miasta Wąbrzeźna zamierza **przedzierać z dniem 1 kwietnia 1930 r. na przeciąg 2 lat**

wyszynk w budyńku restauracyjnym na miejskim targowisku przy ulicy Mickiewicza.

Wydzierżawienie wyszynku, patyków i wagi nastąpi na podstawie specjalnych warunków dzierżawy, które tworzą część kontraktu.

Oferty z zapodaniem końcowej kwoty dzierżawnej miesięcznie należy składać do Magistratu — Miejski Urząd Budowlany w kopertach zamkniętych do dnia 20 marca 1930 r. włącznie.

Warunki dzierżawy można otrzymać do wglądu w godzinach urzędowych w Miejskim Urzędzie Budowlanym.

Każdy oferent zobowiązany jest złożyć przy otwarciu ofert kaucję w wysokości 200 zł, którą się zwraca w razie nieuwzględnienia oferty.

Magistrat zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta i prawo nieuwzględnienia żadnej z ofert.

MAGISTRAT.

Dwa jeziora rybne

wraz z rolą uprawną na sprzedaż z parcelacji prywatnej **majątkości Gajewo**, pow. Wąbrzeźno, stacja kolejowa Chełmoniec.

Zgłoszenia w kancelarii maj. Gajewo w każdy piątek.

Sprzedaż przeprowadza i wszelkich informacji udziela

STANISŁAW JURACKI

upoważniony do przeprowadzenia parcelacji na terenie woj. Poznańskiego i Pomorskiego.
 Poznań, Al. Marcinkowskiego 26 — tel. 25-47.

Szanowną Klientelę miasta i okolicy zawiadamiam uprzejmie, że po kilkuletniej praktyce w Berlinie i Poznaniu

otworzyłam

pracownię kapeluszy damskich

w Wąbrzeźnie, Rynek 22 II p.

Wykonuję: przefasonowanie, czyszczenie i nowe kapelusze na zamówienie według najnow. żurnali paryskich gust. i tanio.

Prosząc uprzejmie o łask. poparcie mego przedsiębior. kreślę się z poważaniem

Marja Barbarska.

5 tygodni szczęścia!

Przypominamy wszystkim, że od dziś do 10-go kwietnia br. włącznie odbywać się będzie **ciągnięcie V klasy 20 Loterii Państwowej.**

85.000 wygranych na sumę ca 28.000.000 zł.

Główna wygrana zł. 750.000

Połowa losów wygrywa. Czwierć losu kosztuje zł 50, pół losu zł 100, cały los zł. 200.

Kolektura Loterii Państw.

„GŁOS WĄBRZESKI“

wł. B. Szczuka — Wąbrzeźno

Największe przeboje sezonu

KAPITAN LASH

Gdy mężczyzna kocha

zabłyśną wkrótce na ekranie kinoteatru

== SŁONCE ==

Każdy może wygrać

premję 50, 100, 200, 300 500 złotych

które Kasa Spółdzielcza Parcelacyjno-Osadnicza w Grudziądzu rozlosuje pomiędzy wkładców, oszczędzających w Kasie z okazji przekroczenia półtora miliona złotych wkładów oszczędnościowych w Kasie Spółdzielczej Parc.-Osadn.

Stan wkładów w dniu 1. 9. rb. wynosił 1.319.895.42 zł

a w dniu 23. 9. rb. podniósł się do 1.453.000.00 zł

Braknie więc do półtora miliona tylko 47.000.00 zł

Poza normalnem rozlosowaniem 10 premji Zarząd przeznacza tym razem specjalną premję w sumie 200 zł dla osoby, która przekroczy swoim wkładem półtora miliona złotych. Dotychczas Kasa rozlosowała w ten sposób 2.000 zł.

Kasa płaci od wkładów 10%.

Wypłata do 1.000 zł na każde żądanie, ponad 1.000 zł za dwutygodniowem wypowiedzeniem

Gwarancja 3.500.000 złotych.

Jeżeli kto pragnie wygrać premję, niech zatem nie zwleka ze złożeniem oszczędności w

Kasie Spółdzielczej Parc.-Osadniczej w Grudziądzu

Plac 23 Stycznia Nr. 21. Telefon nr. 390.

P.K.O. Warszawa Nr. 70.25. P.K.O. Poznań Nr. 206.780

Umeblowane mieszkanie 2 pokojowe z kuchnią do wynajęcia ewent. sprzedam same meble.

Jan Golubski
 Wolności 36 II piętro

Mieszkanie 5 pokojowe natychmiast do wydzierżawienia.

Feliks Wiśniewski
 Kościuszki 8

Samochód ciężarowy 1 tonnowy Chevrolet w bardzo dobrym stanie sprzedam na korzystnych warunkach.

Feliks Wiśniewski
 Kościuszki 8 — tel. 138

Zioła lecznicze

przeciw chorobom płuc, krtań, żołądka, watroby, nerek, pęcherza, hemoroidom, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, astmie, skrofom, blednicy, neurastenji, artretyzmowi, reumatyzmowi et cetera.

Zadajcie bezpłatnej broszury pouczającej:

Adres: **Liszki — Apteka**

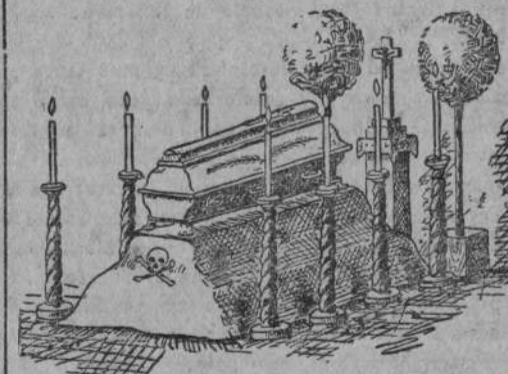
150 kop trzeiny

zaraz na sprzedaż po niskiej cenie.

Tomasz Kamiński
 Orzechówko

Stemple kauczukowe i metalowe
Szyldy mosiężne na drzwi i firmowe
 każdej wielkości i formatu po cenach najtańszych poleca
Głos Wąbrzeski
 Wąbrzeźno

Polecam TRUMNY

własny wyrób dębowe, masywne

== jak również wszelkie imitacje dębowych ==

Stale wielki wybór po najniższych cenach. Mniej zamożnym ustępstwa. Usługa rzetelna. Dekoracja bezpłatna.

Ksawery Różyński — Wąbrzeźno

Ul. Ogrodowa (dom p. Tobolskiego)

KINO SŁONCE

HOTEL DOD BIAŁYM ORŁEM

W środę, dnia 5 bm. i w czwartek, dnia 6 bm. punktualnie o godzinie 8¹⁵ wieczorem

wyświetlamy najnowszy z tegorocznych przebojów 1930 r. film pod tytułem

Kapitan Lash

W roli tytułowej najdzielniejszy bohaterowie Foxa

.. **JOHN BLISTONE I WIKTOR M. C. LAGLEN** ..

Sekunduje znana gwiazda ekranów **KAIRE WINDSON.**

Jako dodatek **wspaniały nadprogram!**

Orkiestra ściśle dostosowana do obrazu!

W piątek program niezmienny

Następny program

GDY MĘŻCZYŻNA KOCHA...